

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

вул. Велика Васильківська, 8, м. Київ, 01004, тел./факс: (044) 235-31-92, тел. (044) 235-61-46

E-mail: davr@davr.gov.ua, сайт: davr.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37472104

На № 494 від 03.12.2019

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо погодження проекту акта

Держводагентство надсилає опрацьований аналізу регуляторного впливу проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням» відповідно до зауважень, викладених у рішенні Державної регуляторної служби України від 03.12.2019 № 494.

Просимо погодити проект постанови у найкоротші строки.

Додатки: 1. Проект акта на 7 арк. в 1 прим.

2. Пояснювальна записка на 3 арк. в 1 прим.

3. Аналіз регуляторного впливу на 8 арк. в 1 прим.

4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

В.о. Голови

Михайло ХОРЄВ

Розгон 234 76 15

Сертифікат
20B4E4ED0D30998C04000000DF6B2A0035467000
Підписувач Хорєв Михайло Юрійович
Дійсний з 07.02.2019 0:00:00 по 07.02.2021 0:00:00

Державне агентство водних ресурсів
України

236/3/6/11-20 від 16.01.2020

+38 (044) 235-61-46

Вітання Дивність Футурини дивність Проекти надринітас-градим лети Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про нормативні емоційно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням»

23.10.2019 15:41

Вірсія для друку

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням"

Поданошення про опроміювання проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про нормативи емоційно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням". Пропозиції та зауваження до проекту надати протягом місяця з дня його опроміювання на офіційному вебсайті Державного агентства водних ресурсів України за адресою: Держагентствас: 01004, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 8; e-mail: info@derzhvody.org.ua

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про нормативні емоційно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням»

Помовальна заявка
Помовальна заявка

Аналіз регуляторного впливу

Додаток 1

Додаток 2

Останні новини

14.07.2020 10:37

Менше ніж за рік видано понад 4 тисячі дозволів на спеціалізовані роботи в річкових басейнах

Детальніше

13.07.2020 15:25

264 закріплення громадян було опрацьовано фінансово Держагентствас протягом 2019 року

Детальніше

13.07.2020 11:40

Европейський моніторинг наслідків повернення води впродовж 2020

Детальніше

11.07.2020 09:05

Держагентствас нагадує водокористувачам про подальше звітність про використання води у 2019 році

Детальніше

09.07.2020 11:57

2020 рік СТАТУСНО

Детальніше

09.07.2020 09:15

9 січня 2020 року - День нашої заповідної унікальності в Україні

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 2019 р. №

Київ

**Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення,
управління поливами та водовідведенням**

Відповідно до статті 25 Закону України «Про меліорацію земель» Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Встановити:

нормативи екологічно безпечного зрошення та управління поливами згідно з додатком 1;

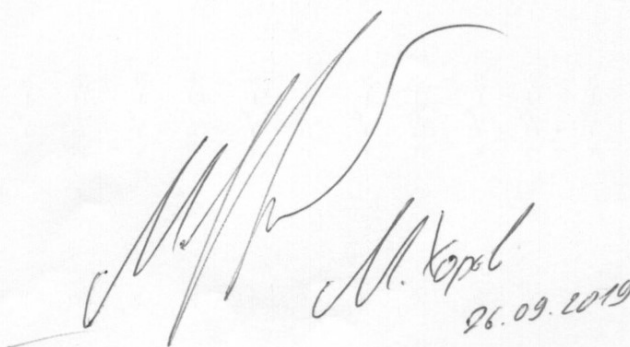
нормативи екологічно безпечного осушення та управління водовідведенням, згідно з додатком 2.

Прем'єр-міністр України

О.ГОНЧАРУК

О.Брнєль

26.09.2019

Додаток 1

до постанови Кабінету Міністрів України

від _____ № _____

**Нормативи екологічно безпечного зрошення
та управління поливами**

№ з/п	Назва показника	Норматив		
		Полив безпечний	Полив можливий за умови застосування відновлювальних заходів	Полив заборонено
1.	Якість зрошувальних вод за агрономічними та екологічними критеріями	I клас	II клас	III клас
2.	Концентрація токсичних іонів у еквівалентах хлорид-іонів у шарі 0 – 100 см, мекв/дм ³	Менше 14	14 - 24	Більше 24
3.	Кислотність зрошувальних вод, pH	Менше 8,0	8,0 – 8,8	Більше 8,8
4.	Вміст лужних катіонів натрію і калію, % від суми катіонів	Менше 45	45 – 55	Більше 55
5.	Вміст аніону CO ₃ ²⁻	Відсутній	0,1 – 0,6	Більше 0,6
6.	Середня за вегетаційно-поливний період глибина залягання підґрунтових вод відносно критичної глибини залягання ґрунтових вод (H _{кр.} , м)	Більше 5		Менше H _{кр.}
7.	Підтоплення	Відсутнє	-----	Наявність підтоплення
8.	Затоплення	Відсутнє	-----	Регулярно
9.	Мінералізація підґрунтових вод за глибини їх залягання від 5 м до критичної (H _{кр.}), г/дм ³	-----	Менше 3	Більше 3
10.	Ступінь засолення ґрунту, шар 0 – 100 см за вмістом токсичних солей, %	Менше 0,15	0,15 – 0,30	Більше 0,30
11.	Ступінь солонцюватості ґрунту, шар 0 – 30 см за вмістом увібраних натрію і калію від суми катіонів, %	Менше 3	3 – 6	Більше 6
12.	Ступінь підлуження ґрунту, шар 0 – 30 см за pH водним	Менше 7,8	7,8 – 8,5	Більше 8,5
13.	Реакція pH ґрунту до глибини 1,5 м	7	>5,0 або < 8,0	< 5,0 або > 8,0
14.	Рівноважна щільність будови, важкі ґрунти, г/см ³	Менше 1,3	1,3 – 1,5	Більше 1,5
15.	Механічний склад ґрунтів за схильністю до застоювання води (для кругового дощування та лиманного зрошення)	-----	-----	Піщана глина, мулувата глина, глина

Продовження додатка 1
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

№ з/п	Назва показника	Норматив		
		Полив безпечний	Полив можливий за умови застосування відновлювальних заходів	Полив заборонено
16.	Рівноважна щільність будови, легкі ґрунти, г/см ³	Менше 1,3	1,3 – 1,6	Більше 1,6
17.	Механічний склад ґрунтів за схильністю до просочування води (для поверхневого зрошення)	-----	-----	Грубий пісок, пісок, дрібний пісок, дуже дрібний пісок, суглинистий грубий пісок, суглинистий пісок, суглинистий дрібний пісок, суглинистий дуже дрібний пісок
18.	Масова частка кам'янистих часток > 7,5 см (до глибини 1 м)	-----	-----	> 25%
19.	Вологоємність (усереднена до глибини 1 м)	-----	-----	< 5%
20.	Проникність до глибини 1,5 м	-----	-----	< 0,5 см/год
21.	Зменшення вмісту гумусу, % від вихідного	Менше 10	10 - 20	Більше 20
22.	Рівень забезпеченості рухомими формами азоту, фосфору і калію	Високий або підвищений	Середній, дуже високий, що перевищує верхню межу високого до 20%	Дуже низький або низький, дуже високий, що перевищує верхню межу високого на більше, ніж 20%
23.	Ступінь забруднення ґрунту	Незабруднений (фоновий вміст токсичних речовин)	Слабкий або середній (1 – 3 фони)	Сильний або дуже сильний (більше 3 фонів)
24.	Ступінь забруднення рослинної продукції	Незабруднена	1 – 3 ГДК або МДР	Більше 3 ГДК або МДР
25.	Меліоративна плантажна оранка за глибиною залягання підґрунтових вод мінералізацією понад 5 г/дм ³ , м	-----	Більше 3	Менше 3

Продовження додатка 1
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

№ з/п	Назва показника	Норматив		
		Полив безпечний	Полив можливий за умови застосування відновлювальних заходів	Полив заборонено
26.	Фракційний склад ґрунтів за схильністю до вітрової ерозії	-----	-----	Дуже дрібний пісок, дрібний пісок, пісок, грубий пісок, суглинистий дуже дрібний пісок, суглинистий дрібний пісок, суглинистий пісок, суглинистий грубий пісок, органічні ґрунти типу торфу (sapric), дуже дрібно- піщаний суглинок, дрібно- піщаний суглинок, піщаний суглинок, грубо-піщаний суглинок
27.	Меліоративна плантажна оранка за глибиною скипання від НС1, см	-----	Менше 55	Більше 55
28.	Крутизна схилів, на яких здійснюється дощування, градуси	Менше 1°	1° - 3°	Більше 3°
29.	Якість зрошувальних вод для краплинного зрошення за агрономічними та екологічними критеріями	I клас	II клас	III клас
30.	Гранично допустима глибина зволоження ґрунту при краплинному зрошенні	В межах 60 % глибини розміщення фізіологічно активної кореневої системи рослин	В межах 60-80 % глибини розміщення фізіологічно активної кореневої системи рослин	Більше 80 % глибини розміщення фізіологічно активної кореневої системи рослин

Продовження додатка 1
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

№ з/п	Назва показника	Норматив		
		Полив безпечний	Полив можливий за умови застосування відновлювальних заходів	Полив заборонено
31.	Рівень передполивної вологості ґрунту при краплинному зрошенні	Відповідає нижній межі оптимального діапазону вологості ґрунту для культури, за якої зниження вологозапасів порушує процеси життєдіяльності рослин і призводить до втрат врожаю	-----	Нижче межі оптимального діапазону вологості ґрунту для даного виду культури
32.	Крутизна схилів, на яких здійснюється краплинне зрошення, градуси	Менше 3°	3° - 5°	Більше 5°
33.	Інтенсивність дощу дощувальних машин, мм/хв	Менше 0,1	0,1 – 0,3	Більше 0,3
34.	Середній діаметр крапель, мм	Менше 0,3	0,3 – 3,0	Більше 3,0
35.	Строки та норми поливу при краплинному зрошенні	Забезпечують оптимальний режим зволоження у межах повної вологоємності ґрунту (ПВГ) – найменшої вологоємності ґрунту (НВ)	Не забезпечують оптимальний режим зволоження у межах ПВГ-НВ	Відбувається насичення вологою розрахункового шару ґрунту від ПВГ до ПВ та інфільтрація за межі цього шару ґрунту

Додаток 2

до постанови Кабінету Міністрів України

від _____ № _____

**Нормативи екологічно безпечного осушення
та управління водовідведенням**

Назва показника	Норматив, що характеризує екологічну ситуацію				
	Норма- льна	Задо- вільна	Незадо- вільна	Перед- кризова	Кризова
Спрацювання торфовища (втрати торфозему, т/га сухої маси в середньому за рік)	менше 3	3-6	6-12	12-20	більше 20
Утворення перегнійно-торфового грунту (накопичення гумусових речовин в розрахунку на 1 т загальних втрат органічних речовин, т/га в шарі 0-60 см)	0,4	0,4-0,3	0,3-0,2	0,2-0,1	менше 0,1
Переосушення (аридизація) (глибина рівня залягання підґрунтових вод, см)	70-100	100-120	120-140	140-160	більше 160
Озалізнення (накопичення Fe_2O_3 , за релаксацийний період, мас. %)	менше 4	4-8	8-15	15-30	більше 30
Окарбоначення (накопичення CaO за релаксацийний період, мас. %)	менше 10	10-20	20-30	30-40	більше 40
Засолення (накопичення токсичних солей за релаксацийний період, хлорний еквівалент, мас. %)	менше 0,3	0,3-1,0	1-3	3-6	більше 6
Радіонуклідне забруднення (щільність забруднення, Ki/km^2)	менше 0,2	0,2-0,5	0,5-1,0	1-5	більше 5
Торфові пожежі (вигоріло органічної речовини торфу, % від загальних запасів)	пожеж не допу- щено	менше 10	10-20	20-40	більше 40

Нормативи управління водовідведенням

Назва показника	Норматив			Управління водовідведенням для сільськогосподарських потреб
	Глибина підґрунто- вих вод, м	Співвідно- шення Fe до Mn	Оглеєність з глибини	
Слабка заболоченість	1,5-3,0	3,0-7,0	глибоко- оглеєні глеюваті (на глибині 60-100 см)	Осушення не потрібне (окрім виросування садових культур з глибокою кореневою системою)
Середня заболоченість	0,8-1,5	7,0-30,0	глейові (на глибині 30-60 см)	Осушення можливе (окрім використання під сінокоси)
Сильна заболоченість	0,2-0,8	>30,0	сильно глейові (весь профіль оглеєний)	Осушення допускається як виняток. Рекомендоване використання угідь – під природні луки
Болото	0,0-0,3	Наявність торфових шарів		Осушення не допускається

Примітка

Для забезпечення належного застосування та дотримання нормативів зрошення та управління поливами, осушення та управління водовідведенням використовуються нормативні документи із стандартизації, включаючи:

ДСТУ 3866-99 Ґрунти. Класифікація ґрунтів за ступенем вторинної солонцюватості;

ДСТУ 4362:2004. Якість ґрунту. Показники родючості ґрунтів;

ДСТУ 5041:2008. Якість ґрунту. Оцінювання придатності ґрунтів для проведення меліоративної плантажної оранки;

ДСТУ 7243:2011. Якість ґрунту. Землі техногенно забруднені. Обстеження та використання;

ДСТУ 7286:2012. Якість природної води для зрошування. Екологічні критерії;

ДСТУ 7591:2014. Зрошення. Якість води для систем краплинного зрошення. Агрономічні, екологічні та технічні критерії;

ДСТУ 7592:2014. Мікрозрошення. Краплинне зрошення розсадників. Загальні вимоги та методи контролювання;

ДСТУ 7593:2014. Мікрозрошення. Краплинне зрошення ягідних культур. Загальні вимоги та методи контролювання;

ДСТУ 7594:2014. Мікрозрошення. Краплинне зрошення плодових культур. Загальні вимоги та методи контролювання;

ДСТУ 7595:2014. Мікрозрошення. Краплинне зрошення виноградників. Загальні вимоги та методи контролювання;

ДСТУ 2730:2015. Захист довкілля. Якість природної води для зрошення. Агрономічні критерії;

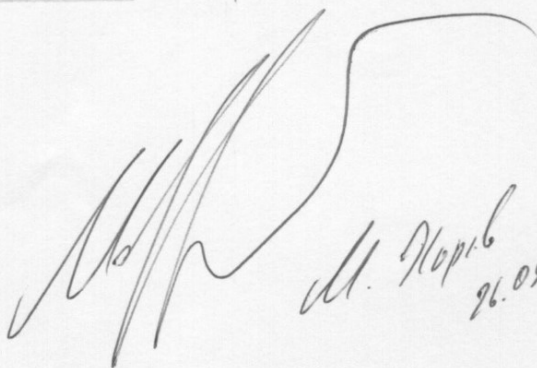
ДСТУ 7850:2015. Якість ґрунту. Порядок проведення ґрунтово-сольової зйомки земель;

ДСТУ 7864:2015. Якість ґрунту. Критерії та показники оцінювання еколого-агромеліоративного стану зрошуваних земель;

ДСТУ 7887:2015. Зрошення. Строки та норми поливу сільськогосподарських культур за краплинного зрошення. Методи визначення.

O. Оржель

М. Горіб
26.09.2014

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління
поливами та водовідведенням»

1. Резюме

Мета прийняття акта: встановлення нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням для забезпечення належного еколого-меліоративного стану угідь, належної якості зрошувальної води, біологічної потреби культур та запобігання ризику розвитку процесів деградації ґрунтів.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Україна належить до країн, де гідротехнічна меліорація (зрошення та осушення) є одним з визначальних факторів загального стану виробництва продуктів харчування, сировини для промисловості, забезпечення продовольчої безпеки держави та експорту продукції сільськогосподарської галузі. Площа сільськогосподарських угідь в Україні, які обліковуються як зрошувані складає 2,2 млн. га та осушувані – 3,3 млн. гектарів.

Проблема поліпшення умов вологозабезпечення сільськогосподарських культур може бути успішно вирішена шляхом використання зрошуваних земель у зоні недостатнього та нестійкого зволоження. Завдяки осушувальним системам в значній мірі зменшується негативний вплив повеней, вирішується питання захисту населених пунктів, сільгоспугідь від підтоплення та затоплення. Вони дають можливість вчасно розпочати весняно-польові роботи, підвищувати урожайність сільгоспкультур, а у поліській зоні дозволяють додатково включити в сільгоспвиробництво заболочені та малопродуктивні угіддя.

Разом з цим, на законодавчому рівні не врегульоване питання щодо нормування екологічно безпечного зрошення, осушення та управління поливами або водовідведенням. Існуючі методики та рекомендації, які пов'язані із зазначеним питанням, на сьогоднішній день не регламентовані та не мають єдиних підходів.

3. Суть проєкту акта

Прийняття проєкту акта надасть можливість для уніфікації нормативної бази екологічно безпечного зрошення, осушення та управління поливами або водовідведенням.

4. Вплив на бюджет

Реалізація акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Прийняття проєкту акта не потребує консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами тощо.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, а також сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

6. Прогноз впливу

Проект акта за предметом правового регулювання не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, а також на ринок праці, рівень зайнятості населення, стан громадського здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Проект акта не стосується розвитку регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад та інших сфер суспільних відносин.

Проектом акта унормовуються заходи, необхідні для проведення гідротехнічних меліорацій, завдяки чому буде забезпечено зменшення витрат водних ресурсів при проведенні зрошення та осушенні сільськогосподарських культур.

Застосування таких нормативів дає змогу запобігти розвитку деградації земель та ґрунтів, у зв'язку з нераціональним використанням водних ресурсів та незбалансованою сільськогосподарською діяльністю.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства, Міністерством фінансів України, Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру та Державним агентством водних ресурсів України, а також отримання висновку Міністерства юстиції України за результатами правової експертизи.

З метою організації забезпечення розроблення проекту акта Мінприроди листом від 31.10.2018 № 5/4.1-16/11785-18 звернулося до вищенаведених заінтересованих органів з проханням:

- надати пропозицій стосовно питань, які необхідно врахувати під час розроблення нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням (далі – Нормативи). також щодо ключових елементів структури відповідного документу;

- направити 12.01.2018 представників на нараду в Мінприроди для представлення та обговорення згаданих пропозицій.

За результатами наради в Мінприроди від 12.11.2018 було узгоджено, що:

- Інститутом водних проблем та меліорації НААН (далі - ІВПіМ) та Національним науковим центром «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського» НААН (далі-ННЦ ІГА), представники яких також були присутні на нараді, із залученням інших відповідних установ та експертів будуть підготовлені науково-обґрунтовані пропозиції щодо згаданих

Нормативів, які будуть покладені в основу відповідного проекту рішення Уряду.

Мінприроди листом від 13.11.2018 № 5/4.1-16/ 1226718 звернулося до НААН стосовно сприяння у реалізації досягнутих домовленостей щодо розроблення науково обґрунтованих Нормативів.

НААН листом від 21.12.2018 № 4-6/303 надіслало Мінприроди відповідні пропозиції щодо Нормативів.

21.12.2018 ці пропозиції були обговорені на нараді в Мінприроди за участі заінтересованих органів, представників ННЦ ІГА, ІВГІМ, експертів.

Проект акта підготовлено основі вищенаведених науково-обґрунтованих пропозицій, доопрацьованих з урахуванням результатів міжвідомчих нарад в Мінприроди.

8. Ризики та обмеження

Положення проекту акта не стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Проект акта не матиме впливу на представників обох статей.

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. У зв'язку із цим громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації, інші ризики та обмеження, які можуть виникнути під час реалізації акта.

У зв'язку із цим громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

Ризики реалізації проекту акта відсутні.

9. Підстава розроблення проекту акта

Проект акта розроблено відповідно до статті 25 Закону України «Про меліорацію земель», Закону України від 10.07.2018 N 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» (далі – Закон) та на виконання пункту 2 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації цього Закону, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 (протокол № 36).

В.о. Голови

Михайло ХОРЄВ

_____ 2020 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління
поливами та водовідведенням»

I. Визначення проблеми

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» внесено зміни до ст. 25 Закону України «Про меліорацію земель» щодо встановлення Кабінетом Міністрів України нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення та управління поливами або водовідведенням.

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, полягає у тому, що на даний час відсутні на держаному рівні єдині підходи у нормуванні показників безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням. Це призводить до розбалансування методичних підходів у встановленні оптимальних величин подачі води на зрошення та норми осушення.

В умовах загострення дефіциту водних ресурсів в Україні зростає актуальність питань з нормування зрошення та осушення на основі ресурсозберігаючих та екологічно безпечних режимів. Оскільки нормування здійснюють на основі багатьох параметрів (районування території, коефіцієнту природного зволоження, що змінюється відповідно до кліматичних умов, виду сільськогосподарських культур та інше), необхідно затвердити єдині підходи для їх формування. Залежно від зміни природних умов та поточного економічного стану норми водопотреби періодично перераховують як у бік зростання (біологічно оптимальні для сільськогосподарських культур), так і обмеження (водозберігаючі режими зрошення).

Також у завданні 1. Нарощення потенціалу зрошення та дренажу Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р, зазначено про необхідність нормативно-правового регулювання питань захисту від процесів підтоплення ґрунтовими та затоплення поверхневими водами.

На сьогодні методики та рекомендації, які пов'язані із зазначеним питанням, існують у розрізненому вигляді, не регламентовані та не мають єдиних підходів.

Після затвердження проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням», її дія буде розповсюджена на території, де застосовується гідротехнічна меліорація. На сьогодні в Україні налічується 5,5 млн. га меліорованих земель (з урахуванням тимчасово окупованих територій), з яких 2,2 млн. га обліковуються як зрошувані та 3,3 млн. га – осушені. Після розпаювання земель колишніх колгоспів та радгоспів власниками зрошуваних

земель стали понад 192 тис. фізичних та юридичних осіб, осушених – понад 959,7 тисячі.

Основне навантаження на використання водних ресурсів несе зрошувальне землеробство. Так, за даними форми звітності № 2ТП-водгосп (річна), у 2018 році на потреби сільського господарства було використано понад 2 млрд. куб. м води, з яких на потреби зрошення – 1,6 млрд. куб. м.

Зважаючи на дефіцит води в Україні, управління поливами шляхом запровадження на законодавчому рівні нормативів екологічно безпечного зрошення є єдиним шляхом для раціонального та ефективного використання водних ресурсів. За науковими розрахунками, впровадження та дотримання нормативів при зрошенні можуть давати економію до 30 %, підвищити продуктивність сільськогосподарських культур на 10-15 % та мінімізувати негативний вплив зрошення на ґрунти та навколишнє середовище.

Зважаючи на значний об'єм води, який використовується при зрошенні, економія може сягати до 500 млн. куб. м води в рік.

Також зазначені норми будуть застосовуватись у передпроектних розробках при будівництві або реконструкції меліоративних систем та при визначенні параметрів проектних режимів зрошення та осушення сільськогосподарських культур.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Інтереси держави	Забезпечення ефективного використання водних ресурсів	
Інтереси суб'єктів господарювання	Забезпечення здійснення діяльності у прозорому правовому полі	
Інтереси громадян	Дотримання вимог законодавства щодо гідротехнічної меліорації земель	

Через відсутність чинних нормативно-правових актів, дана проблема не може бути розв'язана, тому потребує врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю проекту регуляторного акта є прийняття постанови, спрямованої на визначення нормативів екологічно безпечного зрошення та управління поливами та нормативів екологічно безпечного осушення та управління водовідведенням, що сприятиме вирішенню проблем раціонального використання водних ресурсів при використанні зрошення у зоні недостатнього та нестійкого зволоження та регулювання водно-повітряного режиму у зоні надмірного зволоження.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Затвердження постанови	Прийняття постанови встановлює механізм уніфікації розробки нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням за єдиними підходами
Альтернатива 2 Збереження ситуації, яка існує на сьогодні	Відсутні нормативно-правові акти щодо розв'язання ситуації

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Затвердження постанови	Виконання вимог Закону України «Про меліорацію земель», раціональне використання водних ресурсів	Не передбачаються
Альтернатива 2 Збереження ситуації, яка існує на сьогодні	Відсутні	Нераціональне використання водних ресурсів

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Затвердження постанови	Дотримання вимог законодавства у сфері гідротехнічної меліорації	Не передбачаються
Альтернатива 2 Збереження ситуації, яка існує на сьогодні	Нераціональне використання водних ресурсів	Не передбачаються

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Зважаючи на велику кількість власників, які є потенційними водокористувачами (на зрошуваних землях понад 192 тис. фізичних та юридичних осіб, на осушених – понад 959,7 тис. осіб), відсутня можливість визначити кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, а саме великі, середні, малі та мікро.

Разом з цим, у 2019 році водокористувачів можна класифікувати за об'ємом води, який забрано на полив з державних зрошувальних систем згідно договорів, а саме:

- великі понад 100 001 куб.м;
- середні від 50 001 куб.м до 100 000 куб.м;
- малі від 10 001 куб.м до 50 000 куб.м;

- мікро до 10 000 куб.м.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	763	162	460	524	1909
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	40	9	24	27	100

Після впровадження акта, витрати для окремих суб'єктів господарювання, які здійснюють оплату послуг, пов'язаних із забором води на полив, зменшиться до 10 – 20 %.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Затвердження постанови	4	Прийняття проекту постанови є прийнятним та ефективним способом, який дозволить досягти мети державного регулювання, визначеної у пункті II цього аналізу

		регуляторного впливу	
Альтернатива 2 Збереження ситуації, яка існує на сьогодні	1	Відсутність державного регулювання	
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Затвердження постанови	Для держави: виконання вимог Закону України «Про меліорацію земель». Запобігання неефективному використанню водних ресурсів. Для громадян: дотримання вимог законодавства у сфері меліорації земель. Для суб'єктів господарювання: дотримання вимог законодавства у сфері меліорації земель	Для держави: реалізація не потребує додаткових витрат з державного бюджету. Для громадян: не передбачаються. Для суб'єктів господарювання: економія фінансових ресурсів, пов'язаних із забором води	Єдиний спосіб, який дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання та відповідатиме вимогам законодавства
Альтернатива 2 Збереження ситуації, яка існує на сьогодні	Для держави: відсутні Для громадян: відсутні	Для держави: Втрата природного ресурсу, через неефективне використання. Для громадян: Витрати, пов'язані з оплатою за спеціальне використання води та із забором води	Не є прийнятною альтернативою, оскільки не дає змоги досягти поставлених цілей державного врегулювання на законодавчому

	Для суб'єктів господарювання: відсутні	на полив. Для суб'єктів господарювання: Витрати, пов'язані з оплатою за спеціальне використання води та із забором води на полив.	рівні
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта	
Альтернатива 1 Затвердження постанови	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання сприятиме врегулюванню питання, пов'язаного із встановленням вимог до нормування екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням, ефективному та раціональному використанню водних ресурсів	Зовнішні чинники відсутні	
Альтернатива 2 Збереження ситуації, яка існує на сьогодні	Не дозволить вирішити проблеми, зазначені у розділі 1 аналізу регуляторного впливу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання	Вплив зовнішніх чинників на дію регуляторного акта у разі збереження ситуації, яка існує на сьогодні, залишається без змін	

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання проблеми, визначеної у пункті I цього аналізу регуляторного впливу, передбачається:

врегулювати питання, пов'язані зі встановленням вимог щодо нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням;

встановити основні показники для розробки нормативів зрошення та осушення;

зменшити витрати води при здійсненні гідротехнічної меліорації.

Реалізація такого регуляторного акта дозволить врегулювати питання, пов'язані із узагальнення підходів при розробці нормативів, пов'язаних із застосуванням гідротехнічної меліорації.

Проектом регуляторного акта забезпечується виконання пункту 2 Плану організації підготовки проєктів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 10.07.2018 № 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» та завдання 1. Нарощення потенціалу зрошення та дренажу Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р.

Організаційні заходи для впровадження регулювання.

Заходи, які необхідно здійснити органу державної влади:

забезпечити його прийняття;

забезпечити доведення його вимог до відома суб'єктів господарювання, громадян та органів виконавчої влади шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та розміщення на Урядовому порталі.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання:

ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі «Інтернет»);

переглянути внутрішні операційні та управлінські процеси для забезпечення виконання вимог регулювання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для реалізації регуляторного акта фінансові ресурси не застосовуються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проєкт регуляторного акта.

Строк набрання чинності регуляторного акта – з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до спеціального фонду державного бюджету, пов'язаних із дією акта.

2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта.

3. Обсяг коштів, які витрачаються суб'єктами господарювання на оплату послуг пов'язаних із забором води на полив, у зв'язку із виконанням вимог акта, зменшиться.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб із основними положеннями проекту регуляторного акта – достатньо високий рівень поінформованості суб'єктів із основних положень акта. Зокрема, проект наказу оприлюднений на офіційному вебсайті Міністерства енергетики та захисту довкілля (www.menr.gov.ua).

Для визначення результативності регуляторного акта пропонується встановити такі статистичні показники:

1. Кількість розроблених нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням.

2. Об'єм економії водних ресурсів при здійсненні поливу суб'єктами господарювання.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься шляхом аналізу статистичних даних, а також відповідно до вимог Методики відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності цим регуляторним актом шляхом збирання статистичних даних, одержання пропозицій до нього, їх аналізу.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання ним чинності.

Періодичне відстеження здійснюється один раз на три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Виконавець заходів відстеження результативності – Держводагентство.

В.о. Голови

Михайло ХОРЄВ

_____ 2020 р.

3. Обсяг коштів, які витрачаються суб'єктами господарювання на оплату послуг пов'язаних із забором води на полив, у зв'язку із виконанням вимог акта, зменшиться.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб із основними положеннями проєкту регуляторного акта – достатньо високий рівень поінформованості суб'єктів із основних положень акта. Зокрема, проєкт наказу оприлюднений на офіційному вебсайті Міністерства енергетики та захисту довкілля (www.menr.gov.ua).

Для визначення результативності регуляторного акта пропонується встановити такі статистичні показники:

1. Кількість розроблених нормативів екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням.

2. Об'єм економії водних ресурсів при здійсненні поливу суб'єктами господарювання.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься шляхом аналізу статистичних даних, а також відповідно до вимог Методики відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності цим регуляторним актом шляхом збирання статистичних даних, одержання пропозицій до нього, їх аналізу.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання ним чинності.

Періодичне відстеження здійснюється один раз на три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Виконавець заходів відстеження результативності – Держводагентство.

В.о. Голови

Михайло ХОРОВ

_____ 2020 р.